

ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

สำนักงานเกษตรอำเภอพัฒนานิคม

ประจำเดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

เรื่อง การป้องกันกำจัดเพลี้ยจักจั่นมะม่วง

สำนักงานเกษตรจังหวัดลพบุรี แจ้งประชาสัมพันธ์เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วง ให้เฝ้าระวังการเข้าทำลายของ “เพลี้ยจักจั่นมะม่วง (mango leafhopper)” พร้อมปฏิบัติตามแนวทางในการป้องกันกำจัด ดังนี้

Idioscopus clypealis (Lethierry)

เพลี้ยจักจั่นทั้ง ๒ ชนิด มีรูปร่างคล้ายกันมาก คือ ตัวมีสีเทาปนดำหรือสีน้ำตาลปนเทา ส่วนหัวโตและป้าน ลำตัวเรียวแหลมมาทางด้านหาง ทำให้เห็น ส่วนท้องเรียวเล็กมองดูจากด้านบนคล้ายรูปปลีม

Idioscopus niveosparsus

I. niveosparsus ตัวใหญ่กว่า ความยาวลำตัว ๕.๖ - ๖.๕ มิลลิเมตร ทางด้านหลังมีจุดสีขาวต่อกันเป็นรูปตัววี(V) ส่วน *I. clypealis* ตัวเล็กกว่า ความยาวลำตัว ๕.๕ มิลลิเมตร หัวสีเหลืองมีจุดกลมดำประมาณ ๒.๖ จุด ตัวเต็มวัยเคลื่อนที่รวดเร็ว เพราะมีขาคู่หลังที่แข็งแรงทำให้กระโดดได้ค่อนข้างไว ตัวอ่อนมีลักษณะเหมือนตัวเต็มวัยทุกประการ แต่มีการเคลื่อนที่น้อยกว่าตัวเต็มวัย ตัวอ่อนมักพบอยู่เป็นกลุ่มตามซอกดอกและใบ

โดยเฉพาะบริเวณโคนของก้านช่อดอก และก้านใบ ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ รูปร่างยาวรี สีเหลืองอ่อนตามแกนกลางใบอ่อนหรือก้านช่อดอกปรากฏเป็นรอยแผลเล็กๆ คล้ายรอยมีดกรีด ภายหลังจากการวางไข่แล้วประมาณ ๑ - ๒ วัน จะเห็นยางสีขาว ของมะม่วงไหลหยดออกให้เห็น ระยะไข่ ๗ - ๑๐

วัน เมื่อไข่ฟักเป็นตัวอ่อนจะเริ่มดูดกิน น้ำเลี้ยงจากช่อดอกและใบ ตัวอ่อนลอกคราบ ๔ ครั้ง ระยะตัวอ่อน ๑๗ - ๑๙ วัน

ลักษณะการทำลาย

ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยทำลายใบอ่อน ช่อดอก ก้านดอก และยอดอ่อน ระยะที่ทำความเสียหายมากที่สุด คือ ระยะที่มะม่วงกำลังออกดอกโดยดูดน้ำเลี้ยงจากช่อดอกทำให้แห้งและดอกร่วง ติดผลน้อยหรือไม่ติดเลย ระหว่างที่เพลี้ยจักจั่นดูดกินน้ำเลี้ยงจะถ่ายมูลมีลักษณะเป็นน้ำหวานเหนียวๆ ติดตามใบ ช่อดอก ผล และรอบๆ ทรงพุ่ม ทำให้ใบมะม่วงเปียก ต่อมาจะเกิดราดำปกคลุม ถ้าเกิดมีราดำปกคลุมมาก มีผลต่อการสังเคราะห์แสง ใบอ่อนที่ถูกกินน้ำเลี้ยง (โดยเฉพาะระยะใบเพสลาด) จะบิดงอโค้งลงด้านใต้ใบจะมีอาการปลายใบแห้งให้สังเกตได้ หากมีเพลี้ยอยู่ในปริมาณมากๆ จะได้ยินเสียงชัดเจนจากการติดตัวกระโดดออกจากใบที่เกาะอยู่ขณะเดินเข้าใกล้ทรงพุ่มมะม่วง

“ ส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง จัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง ”

สำนักงานเกษตรอำเภอพัฒนานิคม ๐๓๖-๔๙๑๑๓๓ E-mail : Lopbur02i@doae.go.th

ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

สำนักงานเกษตรอำเภอพัฒนานิคม

ประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

เรื่อง การป้องกันกำจัดเพลี้ยจักจั่นมะม่วง

การป้องกันและกำจัด เกษตรกรควรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอทุกสัปดาห์และปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังนี้

๑. สำรวจสวนมะม่วงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง

๒. การตัดแต่งกิ่งภายหลังเก็บผลผลิตเป็นวิธีควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะช่วยลดที่หลบซ่อนของเพลี้ยจักจั่น และทำให้การพ่นสารฆ่าแมลงมีประสิทธิภาพดีขึ้น

๓. ถ้าหากไม่มีการป้องกันกำจัดแล้ว มะม่วงจะไม่ติดผลเลย จึงควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง lambda-cyhalothrin (Karate ๒.๕ EC ๒.๕%EC) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ cabaryl (Sevin ๘๕ WP ๘๕%WP) อัตรา ๖๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ imidacloprid (Confidor ๑๐๐ SL ๑๐%SL) อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ dinotefuran (Starkle ๑๐% WP) อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ thiamethoxam (Actara ๒๕ WG ๒๕%WG) อัตรา ๒.๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นในระยะก่อนมะม่วงออกดอก ๑ ครั้ง เมื่อช่อดอกบานแล้ว

ไม่ควรพ่นสารฆ่าแมลง เพราะอาจเป็นอันตรายต่อแมลงผสมเกสร และหมั่นตรวจดูตามช่อดอกอยู่เรื่อยๆ

๔. การพ่นสารฆ่าแมลงให้มีประสิทธิภาพควรพ่นให้ทั่วถึงลำต้น มิเช่นนั้นตัวเต็มวัยจะเคลื่อนย้ายหลบซ่อนไปยังบริเวณที่พ่นสารฆ่าแมลงไม่ถึง นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงการปรับหัวฉีดให้เป็นละอองฝอย และระยะเวลาการฉีดพ่น

๕. ใช้น้ำฉีดล้างช่อดอกและใบ เพื่อช่วยแก้ปัญหาช่อดอกและใบดำจากโรคราได้บ้าง ถ้าแรงอัดฉีดของน้ำแรงพอก็ช่วยให้เพลี้ยในระยะตัวอ่อนกระเด็นออกจากช่อดอกได้ ต้องระมัดระวังอย่าให้กระแทกดอกมะม่วงแรงเกินไป เพราะอาจทำให้ดอกหรือผลที่เริ่มติดร่วงได้

๖. ใช้กับดักแสงไฟ ดักตัวเต็มวัยที่บินมาเล่นไฟ

๗. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติที่ช่วยทำลายเพลี้ยจักจั่นมะม่วง ได้แก่

๗.๑ ผีเสื้อตัวเบียน Epipyropid, *Epipyrops fuliginosa* (Tams)

๗.๒ แมลงวันตาโต Pipunculid, *Pipunculus annulifemur* Brunetti

๗.๓ แตนเบียน Aphelinid, *Centrodora idiocera* Ferrieri

“ ส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง จัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง ”

สำนักเกษตรอำเภอพัฒนานิคม ๐๓๖-๔๙๑๑๓๓ E-mail : Lopbur02i@doae.go.th